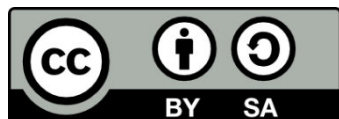


Αγιολογία - Εορτολογία

Ενότητα 6: Ιστορική επισκόπηση της αγιολογικής γραμματείας: Γ΄
(15^{ος}-19^{ος} αιώνας).

Συμεών Πασχαλίδης
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας



Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.



Ιστορική Επισκόπηση της Αγιολογικής Γραμματείας (15^{ος}-19^{ος} αι.)



Νέοι Άγιοι και Νέοι Μάρτυρες

- ◆ Ο μέγας Ρήτωρ του Οικουμενικού Πατριαρχείου Μανουήλ Κορίνθιος και το αγιολογικό του έργο:
 - ✧ Ο πρώτος συντάκτης Συλλογής με αγιολογικά και υμνογραφικά κείμενα (κώδ. Ιβήρων 512).
 - Νεομαρτυρολογικά και αγιολογικά κείμενα για βυζαντινούς αγίους με τη μορφή Ακολουθιών.
 - Ακολουθίες νεομαρτύρων:
 - ✓ Πέτρου Τραπεζούντιου.
 - ✓ οσιομάρτυρος Θεοδοσίου.
 - ✓ Κοσμά Προυσαέως.
 - ✓ Ιωάννη Προυσαέως.



Η άνθηση της Μεταβυζαντινής Αγιολογίας (16^{ος} αι.)

◆ Η μεγάλη πνευματική ακμή του 16^{ου} αιώνα.

✧ Ο μοναχός Παχώμιος Ρουσάνος:

- Συντάκτης αγιολογικών και υμνογραφικών κειμένων.
- Συγγραφέας ενός Λόγου Κατά Αγιοκατηγόρων.

✧ Συγγραφή πολλών Βίων νέων Αγίων κυρίως στο Άγιον Όρος:

- Βιογράφοι: Γαβριήλ πρώτος Αγίου Όρους, Σεραφείμ πρώτος Αγίου Όρους.
- Κείμενα για πολλούς νέους αγίους και καταγραφή αγιολογικών παραδόσεων.



Οι αγιολογικές συλλογές του 17^{ου} αι. [1]

◆ Ο μοναχός Αγάπιος Λάνδος και το αγιολογικό έργο του.

✧ Συγκερασμός της «μετάφρασης», συλλογής και έκδοσης των κειμένων της χριστιανικής γραμματείας.

- Μεταφραστής και εκδότης αγιολογικών συλλογών.
- Παράδεισος (εκ του Συμεών Μεταφραστού).
- Νέος Παράδεισος.
- Εκλογή & Εκλόγιον.
- Καλοκαιρινή (δίτομο έργο 50 περίπου βυζαντινών αγιολογικών κειμένων).



Οι αγιολογικές συλλογές του 17^{ου} αι. [2]

◆ Αγιολογικές και Νεομαρτυρολογικές Συλλογές:

✧ Η συλλογή του Μελετίου Συρίγου:

- Συντάκτης και συνθέτης αγιολογικών και υμνογραφικών κειμένων για βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς αγίους (κώδ. ΜΠΤ 778).
- Συντάκτης νεομαρτυρολογικών κειμένων για 7 νεομάρτυρες.

✧ Η Νεομαρτυρολογική Συλλογή του Ιωάννη Καρυοφύλλη:

- Η εκτενέστερη νεομαρτυρολογική Συλλογή.
- Κείμενα για 12 Νεομάρτυρες της Κωνσταντινούπολης (1650-1683).
- Χρήση της Συλλογής σε μεταγενέστερες συλλογές.



Οι νεομαρτυρολογικές συλλογές του 18^{ου} αι.

- ◆ Ο Κατάλογος των νέων Αγίων από τον Ευγένιο Βούλγαρη στο έργο του Περί των μετά το σχίσμα Αγίων.
- ◆ Η περίοδος συλλογής και έκδοσης των νεομαρτυρολογικών κειμένων.
 - ✧ Η νεομαρτυρολογική συλλογή του παπα-Ιωνά:
 - 32 νεομαρτυρολογικά κείμενα, Ακολουθίες και ένας Βίος.
 - ✧ Η αυτόγραφη νεομαρτυρολογική συλλογή του Καισάριο Δαπόντε:
 - 38 νεομαρτυρολογικά κείμενα.
 - 2 Βίοι συγχρόνων του Αγιορειτών Αγίων.



Το αγιολογικό έργο των Κολλυβάδων

- ◆ Άγιος Μακάριος Νοταράς: ο ιθύνων νους του φιλοκαλικού κινήματος:
 - ✦ Μεταφραστικό και αγιολογικό έργο (Νέον Λειμωνάριον).
- ◆ Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης: Ο πολυγραφότερος συγγραφέας και εκδότης θεολογικών κειμένων του 18ου αιώνα:
 - ✦ Συντάκτης, εκδότης και επιμελητής πολλών αγιολογικών και υμνογραφικών έργων.
 - *Νέον Μαρτυρολόγιον* (1799), *Νέον Εκλόγιον* (1803), *Συναξαριστής*.
- ◆ Άγιος Αθανάσιος Πάριος:
 - ✦ Συγγραφέας και εκδότης σημαντικών αγιολογικών έργων (*Ο Παλαμάς εκείνος*, *Ο Αντίπαπας κ.ά.*).



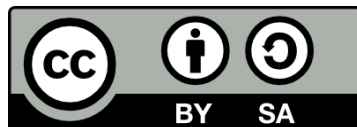
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Συμεών Πασχαλίδης. «Αγιολογία - Εορτολογία. Ιστορική επισκόπηση της αγιολογικής γραμματείας: Γ΄ (15-19^{ος} αιώνας)». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS362/>.



Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

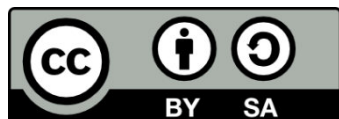
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>





Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Δημοσθένης Κακλαμάνος.
Θεσσαλονίκη, 21.6.2015.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

